

Jakt på upplevelser

KRÖNIKA

I förra numret av *Hit & Dit* skrev jag en debattartikel med rubriken *Sälj polcirkeln till högstbjudande. Den handlade om att långsiktigt locka i första hand köpstarka konsumenter till Lappland. I kronikan refererade jag bland annat till en artikel i Dagens Industri den 20 september i år där den amerikanske miljardären Donald Trump gör segersteget. Varför? Jo, han har beslutat sig för att marknadsföra Lapplands midnattssol och norrken mot målgruppen förmögna gäster. Han tänker bygga en hög fritidsanläggning för 340 miljoner kronor. Men tyvärr inte i svenska Lappland utan i finska Lappland!*

TEXT OCH FOTO: BENGT SAHLBERG

Som ett brev på posten kommer så en artikel i Dagens Nyheter den 29 oktober som berättar om planerna för utvecklingen av svenska Lappland. Visit Sweden, Luftfartsverket, Strömma Turism & Sjöfart, NUTEK, Icehotel i Jukkasjärvi och läsnärsorganisationen i Norrbotten/Lappland har enats om ett närmare samarbete för att öka antalet internationella besökare till Swedish Lappland. Bland annat skall produktutveckling med syngdpunkter på upplevelser stärkas. Sverige har, vilket framhålls i DN-artikeln, slumrande turistiska tillgångar, inte minst i Lappland.

En ny attraktiv upplevelseprodukt, som skulle kunna passa in i det här sammanhanget, är kopplad till vårt närvarande intresse för jakt. I sin ursprungliga form innebär jakt nedläggande av vilt aningen för livsmedelsbehov eller trofäbehov. För att få jagas krävs någon form av licens/examen. Resursen är begränsad och därmed också antalet jägare/turister. Regelverket är starkt och svårt att förändra. Jaktsektorn är förhållandevis liten. Jaktarenorna öronmärka. Viltet dödas.

Inom den traditionella jakten är det till skillnad från fisket inte möjligt att placera tillbaka "bytet" levande i sin naturliga miljö. Men tänk om man kunde behålla upplevelsen av att jaga men avstå från dödandet. Då skulle marknaden för jakt vidgas radikalt som den gjort inom fritidsfisket. Möjlighet till återtrunk-jakt i större skala skulle kunna organiseras. Ingen licens eller examen skulle krävas. Och alla djurarter blir lovliga målavdel, alltifrån dagdjur till fåglar och insekter. Jaktarenan blir valfri. Det går lika bra att sitta på altanen till sommarstugan och "jaga" förbi-passande byten som att jaga i exotiska miljöer som den svenska fjällvärlden eller de lappländska skogarna.

Hur kan detta uppnås? Jo, genom att utveckla och tillhandahålla ett "skjutvapen" som tekniskt utrustats med laserstyr

digitalt källsikte kopplat till en filmkamera. Jaktmomentet bibehålls – och resultatet förevisas – utan att djuret tar något som helst fysisk skada. Filmkameran dokumenterar sköendet fram till själva "skotet" där filmen övergår i en stillbild med träffbilden fryst.

Den traditionella jakten berörs naturligtvis inte av den nya jaktformen men produktionstillfredsställer flera sociala behov av upplevelser som traditionell jakt saknar. Här kan jakten bli en aktivitet för hela familjen som tillsammans kan uppleva natur och friluftsliv med bibehållen spänning. Alla typer av sociala nätverk får möjlighet att uppleva jakt som en gemensam attraktion. Den digitala filmversionen av jakten kan tas med hem för visning på den egna tv:n som ett fotoalbum. I förlängningen kan även icke medverkande "jägare" på distans ta del av aktiviteten via mobiltelefon. Mörmor kan delta on line från vädhermet.

Den skisserade produkten är attraktiv för såväl privatutrustad som affärsutrustad. Som grupptaktivitet vid konferenser och kongresser torde den ha högt attraktionsvärde. Guider från t ex den samiska kulturen kan bidra till ytterligare fördjupning av produkten. Genom att bygga upp ett system för värdering av jaktresultatet (jft

golf) skulle jaktformen kunna innehålla ett tävlingsmoment med poäng för olika djurarter, situationer och träffbilder. Till detta kan kopplas en kunskapsmodul som innehåller information om bland annat de djur som man "nedlägger", kompletterat med kartpresentation av platsen för jakten.

Och här kommer också utbildning in på ett naturligt sätt. I undervisningen inom den vanliga skolan kan produkten stärka intresset för och kunskapen om djur och natur. Exkursioner och friluftsdagar skulle kunna få ett nytt kompletterande upplevelseinnehåll. Även vid utbildning av nya jägare torde verktyget vara lämpligt. Liksom vid kvalificerade yrkesutbildningar (KY) inom ämnet naturbruk.

Jag föreställer mig att det finns många intressenter som skulle kunna gå samman för att utveckla en sådan här produkt. Naturvårdsverket, Sveskog med flera ser ekoturism som en tillväxtmarknad. Mätuniversitetet med flera utvecklar nya tillämpningar av IT för upplevelsemarknaden. Svenska jägarförbundet bör ha ett inbyggt intresse liksom LRF, sameförbundet med flera. Svenska Spel utvecklar nya spelformer där jaktupplevelser skulle kunna inta en naturlig plats. Tillverkning och utprovning av jaktutrustning torde med fördel kunna förläggas till norra Sverige. Svensk industri sitter på nödvändig kompetens. Samarbete med det i inledningen nämnda nätverket är naturligt.

Om Sverige blir först med den nya upplevelseprodukten kan den i nästa steg kanske bli en framgångsrik exportvara på en global marknad. Det råder ingen tvekan om att jakten på hållbara upplevelser befinner sig i stark tillväxt. **ESB**

Bengt Sahlberg
www.esahlberg.se